

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกทางธุรกิจที่ส่งผลต่อความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษามหาวิทยาลัยบวิดไบรท์ในประเทศกัมพูชา

The Analysis of External Business Environment Affecting Entrepreneurial Intention of Build Bright University Students, Cambodia

Tokla Moeut¹, ชนม์ณัฐชา กังวานสุภพันธ์², อุบลวรรณ สุวรรณภูสิทธิ์³

Tokla Moeut¹, Chonnatcha Kungwansupaphan², Ubonwan Suwannapussit³

Received: 13 January 2021

Revised: 20 April 2021

Accepted: 24 May 2021

บทคัดย่อ

การวิเคราะห์ในครั้งนี้เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมภายนอกทางธุรกิจที่ส่งผลต่อความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษามหาวิทยาลัยบวิดไบรท์ ในประเทศกัมพูชา เนื่องจากความต้องการในการเป็นผู้ประกอบการมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะในกลุ่มนักศึกษาที่ต้องการทางเลือกในการประกอบอาชีพอิสระแต่ยังขาดทักษะในการประกอบอาชีพ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) วิเคราะห์ระดับสภาพแวดล้อมภายนอกทางธุรกิจในการเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา 2) วิเคราะห์ระดับความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา และ 3) วิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกทางธุรกิจที่ส่งผลต่อความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา มหาวิทยาลัยบวิดไบรท์ ในประเทศกัมพูชา ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยบวิดไบรท์ ปีที่ 4 ทุกสาขาวิชา จำนวน 230 ราย การกำหนดกลุ่มตัวอย่าง ใช้สูตรของยามานะแบบทราบจำนวนประชากร และวิเคราะห์ผลการศึกษาโดยใช้ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน รวมถึงใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณเพื่อหาระดับการส่งผลของตัวแปร

ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมภายนอกทางธุรกิจในการเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และความคิดเห็นเกี่ยวกับความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ผลการทดสอบระดับการส่งผล พบว่า สภาพแวดล้อมภายนอกทางธุรกิจส่งผลเชิงบวกต่อความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

¹ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาบริหารธุรกิจ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประจำสาขาวิชาบริหารธุรกิจ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

³ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประจำสาขาวิชาบริหารธุรกิจ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

¹ Student of Master's Degree, Department of Business Management, Faculty of Management Sciences, Surindra Rajabhat University

² Assistant Professor in Business Administration Department, Faculty of Management Sciences, Surindra Rajabhat University

³ Assistant Professor in Business Administration Department, Faculty of Management Sciences, Surindra Rajabhat University

เมื่อวิเคราะห์รายด้าน พบว่า ด้านสังคมส่งผลต่อความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ ด้านกฎหมาย ด้านเทคโนโลยี ด้านเศรษฐกิจ และด้านการเมือง ตามลำดับ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ: สภาพแวดล้อมภายนอกทางธุรกิจ, ความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการ, ความเป็นผู้ประกอบการ

Abstract

This analysis is the external business environment affecting the entrepreneurial intention of Build Bright university students in Cambodia. The work was performed because the need for entrepreneurship is likely to increase, especially, among students who want an alternative to self-employment but still lack professional skills. This research aims to 1) analyze the external business environment of student entrepreneurship, 2) analyze the student entrepreneurial intentions, and 3) analyze the effect of the external business environment on the entrepreneurial intention of the students. The sample consisted of 230 fourth-year undergraduate students in all departments of Build Bright University. The sample was determined using the population-known, Yamane formula. The results were analyzed using mean, percentage, and standard deviation and multiple regression analysis to determine the degree of affecting variables.

The results found that the students' opinions of overall the external business environment were at a high level and the opinions of the entrepreneurial intention of the students were also at a high level. The external business environment positively affected the overall students' entrepreneurial intentions at a high level with statistical significance at the 0.05 level, analyzing each factor found that social factors had the greatest effect on entrepreneurial intentions, the others were legal, technological, economic, and political factors.

Keywords: External Business Environment, Entrepreneurial Intention, Entrepreneurship

บทนำ

ประเทศกัมพูชาในปัจจุบันเมื่อเปรียบเทียบกับ 20 ปีที่ผ่านมาอาจกล่าวได้ว่า กัมพูชามีสภาพความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น มีการพัฒนาทั้งด้านเศรษฐกิจและด้านสังคมควบคู่กันไป รวมทั้งมีการพัฒนาทางด้านทรัพยากรมนุษย์ เพื่อรองรับกับการเติบโตของประเทศ การเติบโตของเศรษฐกิจกัมพูชา ในปี 2019 มีการเติบโตร้อยละ 7.50 ซึ่งเป็นการเติบโตที่สูงที่สุดในรอบ 10 ปีที่ผ่านมา

ในขณะที่อัตราเงินเฟ้ออยู่ในระดับค่อนข้างต่ำที่ประมาณร้อยละ 2.50 ทั้งนี้เนื่องมาจากมีการรวมมือกันระหว่างภาครัฐและเอกชน สะท้อนให้เห็นว่ากัมพูชาเป็นประเทศหนึ่งในอาเซียนที่กำลังเติบโตไปอย่างต่อเนื่องในทุกด้าน (Ministry of Economy and Finance, 2020) รวมทั้งด้านการค้าและธุรกิจเกิดใหม่จัดตั้งขึ้นอย่างต่อเนื่อง แต่ในทางตรงกันข้ามประชากรกัมพูชาที่เข้าสู่ภาคธุรกิจ ยังคงขาดทักษะในการประกอบธุรกิจ ซึ่งอาจส่งผลให้ต้อง

เผชิญกับความเสี่ยงของตลาดอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้และลดโอกาสที่จะแข่งขันในตลาด รัฐบาลได้ดำเนินนโยบายสถาบันแห่งชาติเพื่อการฝึกอบรมทางเทคนิคและอาชีวศึกษาปี 2017-2025 ซึ่งมุ่งเน้นไปที่การปรับปรุงคุณภาพ เพิ่มการเข้าถึง การฝึกอบรมที่เท่าเทียม ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนและส่งเสริมการกำกับดูแลในระบบการศึกษา โดยมีวิสัยทัศน์ในการส่งเสริมการเป็นอยู่ การแลกเปลี่ยนของประชาชน ช่วยยกระดับแรงงานหรือความรู้ ความสามารถ จรรยาบรรณในการทำงาน จริยธรรม ผลผลิตและความสามารถในการแข่งขันสำหรับชีวิตการทำงาน (Ministry of Labor and Vocational Training, 2020)

รัฐบาลกัมพูชาให้ความสำคัญกับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (Small and Medium Enterprises: SMEs) และมุ่งสร้างวัฒนธรรมหรือสังคมผู้ประกอบการให้แพร่หลาย เพื่อสนับสนุนให้เกิดผู้ประกอบการรุ่นใหม่ที่มีพื้นฐาน ความรู้และขีดความสามารถ และเพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นว่าประเทศกัมพูชานั้นมีผู้ประกอบการที่มีศักยภาพและประสิทธิภาพ สามารถช่วยพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศให้มีความเจริญก้าวหน้า และแข่งขันในระดับเวทีการค้าโลกได้อย่างยั่งยืน สร้างรายได้ให้กับผู้มีรายได้น้อยและผู้เปราะบางและการส่งเสริมการเติบโตทางเศรษฐกิจ ความมั่นคงทางสังคมและการเอื้อต่อการเติบโตของภาคเอกชน (Royal Academy of Cambodia, 2019)

ปัจจุบัน ชาวกัมพูชาให้ความสำคัญกับการศึกษาในระดับสูงมากขึ้น โดยเฉพาะในระดับปริญญาตรี ส่วนใหญ่นักศึกษาในมหาวิทยาลัยทำงานด้วยพร้อมกับเรียนด้วย เพื่อแบ่งเบาภาระของครอบครัวและได้เรียนรู้รับประสบการณ์จากการทำงาน การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจ

และสังคม รัฐบาลกัมพูชามีความเห็นว่าการพัฒนาการศึกษาเป็นศูนย์กลางของการบรรเทาความยากจนและการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคมและการเป็นผู้ประกอบการจึงเป็นทางเลือกในการประกอบอาชีพที่สำคัญสำหรับทั้งนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่และผู้ที่จบการศึกษาไปแล้ว (Ministry of Education, Youth and Sport, 2012) อย่างไรก็ตาม บุคคลที่มีความสนใจหรือต้องการเป็นผู้ประกอบการไม่สามารถเข้าสู่การเป็นผู้ประกอบการได้ทุกคน เนื่องจากการเป็นผู้ประกอบการมีปัจจัยภายนอกหลากหลายอย่างที่เข้ามามีผลกระทบ ซึ่งสามารถส่งผลต่อผู้ประกอบการที่มีการดำเนินธุรกิจอยู่แล้ว ทั้งในเชิงบวกหรือเชิงลบ ไม่ว่าจะเป็นปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ สังคม นโยบาย สภาพภูมิอากาศ การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้บริโภค และปัจจัยภายนอกต่างๆ (Rodriguez, Peterson & Krishnan, 2012) โดยหลายคน มีความคิดที่อยากมีกิจการเป็นของตัวเอง อยากรับเป็นเจ้าของธุรกิจมาตั้งแต่ยังไม่จบการศึกษาหรือแม้จบการศึกษาไปแล้ว หรือแม้แต่คนที่ทำงานประจำก็มีความต้องการเข้าสู่การเป็นผู้ประกอบการ ทั้งนี้ ก็เนื่องมาจากหลากหลายเหตุผล อาทิเช่น ถ้าได้ทำอะไรเองและเกิดดอกผลขึ้นมาก็จะรู้สึกภูมิใจ เป็นการทดสอบความรู้และความสามารถของตัวเอง และเมื่อเกิดปัญหาที่จะต้องหาวิธีแก้ไขปัญหาด้วย นอกจากนี้ การได้เป็นเจ้าของธุรกิจทำให้ภาคภูมิใจอันยิ่งใหญ่

จากสาเหตุและความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยจึงเห็นถึงความสำคัญของการศึกษาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมภายนอกทางธุรกิจ โดยงานวิจัยนี้ มุ่งเน้นการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกทางธุรกิจที่ส่งผลต่อความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา มหาวิทยาลัยบิวด์โบรท์ วิทยาเขตเสียมเรียบ ในประเทศกัมพูชา ซึ่งเป็นมหาวิทยาลัยแห่งแรกที่ก่อตั้งขึ้นในจังหวัด

เสียมเรียบ มีนักศึกษาจำนวนมาก มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักและยอมรับอย่างกว้างขวางของคนในจังหวัด โดยในปี 2019 บัณฑิตหลายพันคนได้ไปทำงานในภาคเอกชนร้อยละ 69.20 และภาครัฐ 13.04 ผู้ประกอบการร้อยละ 7.25 NGOs ร้อยละ 5.80 และงานอื่นร้อยละ 4.71 โดยทำการวิจัยสำรวจความคิดเห็นของนักศึกษาปีที่ 4 ระดับปริญญาตรีทุกสาขาวิชาในมหาวิทยาลัย โดยข้อมูลที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้จะสามารถนำมาใช้เป็นส่วนประกอบในการส่งเสริมและการพัฒนาสู่ความเป็นผู้ประกอบการให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมภายนอกทางธุรกิจในยุคปัจจุบัน เพื่อให้นักศึกษาที่มีความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการมากยิ่งขึ้น

การทบทวนวรรณกรรม

1. สภาพแวดล้อมภายนอกทางธุรกิจในการเป็นผู้ประกอบการ

สภาพแวดล้อมภายนอกเป็นสิ่งที่ทุกอย่างที่ธุรกิจไม่สามารถควบคุมได้ ซึ่งมีอิทธิพลต่อระบบการดำเนินงานขององค์กร และสร้างโอกาสหรืออุปสรรคแก่ธุรกิจ เช่น

อุไรวรรณ เลิศรัมย์ (2558) ได้กล่าวว่า สภาพแวดล้อมด้านการเมือง หมายถึง แผนกระทรวง การปรับโครงสร้างการเข้าถึงบริการความร่วมมือ สนับสนุนจากทุกภาคส่วน นอกจากนี้ที่สำคัญสุด สีหตุลานนท์ (2560) ได้กล่าวว่า สภาพแวดล้อมด้านเศรษฐกิจ หมายถึง ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อองค์กรธุรกิจโดยตรง เป็นการดำเนินการผลิต จำหน่าย และบริโภค เพื่อให้เกิดการตอบสนองต่อความต้องการและเกิดผลที่สามารถประเมินค่าเป็นเงินได้ อีกอย่าง ราสโตจี และตรีเวดี (Rastogi & Trivedi, 2016) ได้กล่าวว่า ปัจจัยทางสังคมค่านึงถึงเหตุการณ์ทั้งหมดที่ส่งผลกระทบต่อตลาดและชุมชนทางสังคม รวมถึงความคาดหวังทางวัฒนธรรม บรรทัดฐาน พลวัตของประชากรจิตสำนึกที่ดีต่อสุขภาพ ระดับความสูงในอาชีพ

เป็นต้น บาบาทุนด์ และอาเดบิซี (Babatunde & Adebisi, 2012) ได้กล่าวว่า ปัจจัยทางเทคโนโลยีประกอบด้วยกิจกรรมการวิจัยและพัฒนา ระบบอัตโนมัติ แรงจูงใจด้านเทคโนโลยี และอัตราการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี ทั้งนี้สามารถกำหนดอุปสรรคในการเข้าระดับการผลิตที่มีประสิทธิภาพต่ำสุด และมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจจ้าง นอกจากนี้การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีอาจส่งผลกระทบต่อต้นทุน คุณภาพ และนำไปสู่นวัตกรรม ภัทรเวช ธาราเวชรักษ์ และทองแท่ง ทองลิ้ม (2563) กล่าวว่า สภาพแวดล้อมด้านกฎหมาย หมายถึง มาตรการหรือกฎเกณฑ์ที่ควบคุมดูแลพนักงาน การคุ้มครองผู้บริโภค สิทธิมนุษยชน ราคาสินค้าและบริการ การส่งเสริมและรักษาภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมในทิศทางการจัดการธุรกิจ งานวิจัยของอิสสลัม, มามูนันด์ และอามาแนลลาร์ (Islam, Mamunand & Amanullah, 2017) หากมองไปถึงสภาพแวดล้อมด้านสิ่งแวดล้อม หมายถึง ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ทรัพยากรธรรมชาติ หรือความพร้อมของแหล่งพลังงานหมุนเวียนและภัยธรรมชาติจะถูกนำมาพิจารณาเป็นปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม

2. ความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการ

คมกริช นันทะโรจพงษ์, ภูธิป มีถาวรกุล และประสพชัย พสุนนท์ (2561) วิทยุรุษที่เป็นผู้ประกอบการให้ความสำคัญกับความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการ โดยเชื่อว่า บุคคลที่จะเป็นผู้ประกอบการต้องมีความปรารถนาและความมุ่งมั่นตั้งใจที่จะประกอบอาชีพอิสระอย่างแท้จริง วิทยุรุษกล่าวตรงกันว่า ความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการถือเป็นขั้นแรกในการเริ่มต้นทำธุรกิจ ก่อนที่จะเป็นผู้ประกอบการที่มีความเป็นเจ้านายตัวเอง ลงมือลงทุนทำธุรกิจอะไรก็ตาม ก็ย่อมต้องมีความตั้งใจก่อน ถ้าไม่มีความตั้งใจจะ

จับธุรกิจจะไร้ก้นลำบาก เพราะทำธุรกิจไม่มีอะไร
ได้มาแบบบังเอิญ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อวิเคราะห์ระดับสภาพแวดล้อมภายนอกทางธุรกิจในการเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา มหาวิทยาลัยบิวต์ไบรท์
2. เพื่อวิเคราะห์ระดับความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา มหาวิทยาลัยบิวต์ไบรท์
3. เพื่อวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกทางธุรกิจที่ส่งผลต่อความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา มหาวิทยาลัยบิวต์ไบรท์

วิธีการศึกษา

การวิจัยในครั้งนี้ เป็นการศึกษาในเชิงปริมาณ (Quantitative Research)

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี ปีที่ 4 ทุกสาขาวิชาของมหาวิทยาลัยบิวต์ไบรท์ วิทยาเขตเสียมเรียบ ในประเทศกัมพูชาจำนวน 544 ราย และคำนวณขนาดตัวอย่างที่สามารถยอมรับได้ตามสูตรของยามานะ ได้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษามีจำนวน 230 ราย

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือ และได้สรุปแนวทางในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ สร้างแบบสอบถาม โดยนำข้อมูลจากแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร ตำราวิชาการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Index of Consistency: IOC) ในการประเมินแบบสอบถาม นำแบบสอบถาม

ที่ได้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) จำนวน 30 ชุดเพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามรวมทั้งฉบับเท่ากับ 0.918 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านสภาพแวดล้อมภายนอกทางธุรกิจมีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.902 และด้านความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการมีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.908 ในการวิจัยครั้งนี้ใช้เครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งแบบสอบถามประกอบไปด้วยโครงสร้าง 4 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมภายนอกทางธุรกิจ ตอนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา และตอนที่ 4 ปัญหาและข้อเสนอแนะในการเลือกอาชีพเป็นผู้ประกอบการ

3. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ดำเนินการเก็บข้อมูล โดยการแจกแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 230 ชุด ตามวิธีการสุ่มแบบง่ายที่เป็นสุ่มตัวอย่างที่เปิดโอกาสให้หน่วยของมวลประชากรมีสิทธิ์ที่จะได้รับเลือกขึ้นมาเป็นตัวแทนแทนๆ กัน โดยแบ่งประชากรจำนวน 544 ราย ออกเป็น 10 สาขาวิชา ผู้วิจัยกำหนดวิธีการสุ่มขนาดของกลุ่มตัวอย่างแบบเป็นสัดส่วน เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างครบตามจำนวน 230 ราย ที่ได้คำนวณแล้วทำการจับฉลาก โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการอธิบาย และนำข้อมูลเกี่ยวกับการตอบ ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามกลับคืนจำนวน 230 ชุด แล้วนำมาตรวจสอบความสมบูรณ์ และความถูกต้องของแบบสอบถาม และนำแบบสอบถามมาทำการประมวลผลข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ด้วยความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ในการหาระดับการส่งผลของตัวแปร โดยตัดตัวแปรที่มี Collinearity หรือ Multicollinearity ออกจากการวิเคราะห์

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาข้อมูลส่วนบุคคล

ผลการศึกษา พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 120 ราย คิดเป็นร้อยละ 61.70 มีอายุอยู่ในช่วง 22-24 ปี จำนวน 92 ราย คิดเป็นร้อยละ 40.00 มีสถานภาพสมรสเป็นโสด

214 ราย คิดเป็นร้อยละ 93.00 บิดามีอาชีพเป็นเกษตรกรรวม จำนวน 115 ราย คิดเป็นร้อยละ 50.00 มารดามีอาชีพเป็นเกษตรกรรวม จำนวน 102 คิดเป็นร้อยละ 44.30 มีรายได้ต่อเดือนของนักศึกษาในช่วง 100-200 ดอลลาร์สหรัฐฯ จำนวน 79 ราย คิดเป็นร้อยละ 34.30 มีอาชีพเสริมจำนวน 171 ราย คิดเป็นร้อยละ 74.30 ประสบการณ์ในการทำงาน คือ 1 ปีหรือน้อยกว่า จำนวน 57 ราย คิดเป็นร้อยละ 24.80 ศึกษาในสาขาวิชาวิชากฎหมาย จำนวน 51 ราย คิดเป็นร้อยละ 22.20

2. ระดับความคิดเห็นของนักศึกษาต่อสภาพแวดล้อมภายนอกทางธุรกิจ

ผลการศึกษา ระดับความคิดเห็นของนักศึกษาต่อสภาพแวดล้อมภายนอกทางธุรกิจในการเป็นผู้ประกอบการ ได้แก่

ตารางที่ 1 ระดับความคิดเห็นต่อสภาพแวดล้อมภายนอกทางธุรกิจ

สภาพแวดล้อมภายนอกทางธุรกิจ	x	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ด้านการเมือง			
นโยบาย และกฎระเบียบของรัฐต่างๆ สนับสนุนการทำธุรกิจ	3.67	0.90	มาก
ตารางที่ 1 ระดับความคิดเห็นต่อสภาพแวดล้อมภายนอกทางธุรกิจ (ต่อ)			
การเปิดเขตการค้าเสรีอาเซียน ส่งเสริมต่อการทำธุรกิจ	3.60	0.86	มาก
นโยบายทางการเมืองส่งเสริมต่อการพัฒนาการเป็นผู้ประกอบการ	3.57	0.83	มาก
นโยบายภาษี มีความเหมาะสมต่อการทำธุรกิจ	3.73	0.83	มาก
กฎหมาย และกฎระเบียบรวมถึงนโยบายต่างๆ ของภาครัฐในปัจจุบันเอื้อต่อการทำธุรกิจ	3.63	0.84	มาก
เสถียรภาพของรัฐบาลปัจจุบันมีผลต่อการประกอบธุรกิจ	3.53	0.80	มาก
รวม	3.62	0.68	มาก
2. ด้านเศรษฐกิจ			
อัตราดอกเบี้ยสำหรับเงินฝาก มีความเหมาะสมต่อการทำธุรกิจ	3.59	0.99	มาก
อัตราดอกเบี้ยสำหรับเงินกู้ มีความเหมาะสมต่อการประกอบธุรกิจ	3.76	1.04	มาก
อัตราแลกเปลี่ยนส่งผลต่อการทำธุรกิจ	3.50	0.94	มาก
สภาพเศรษฐกิจปัจจุบันทำให้โอกาสที่จะเป็นผู้ประกอบการประสบความสำเร็จมากขึ้น	3.70	0.96	มาก

ตารางที่ 1 ระดับความคิดเห็นต่อสภาพแวดล้อมภายนอกทางธุรกิจ (ต่อ)

สภาพแวดล้อมภายนอกทางธุรกิจ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
สภาวะเงินเฟ้อ หรือเงินฝืดมีผลต่อการทำธุรกิจ	3.40	1.11	ปานกลาง
แหล่งวัตถุดิบในพื้นที่ส่งเสริมการทำธุรกิจ	3.33	0.88	ปานกลาง
แรงงานในประเทศส่งเสริมการประกอบธุรกิจ	3.20	0.96	ปานกลาง
เศรษฐกิจของประเทศในปัจจุบันส่งเสริมต่อการทำธุรกิจ	3.35	0.92	ปานกลาง
รวม	3.48	0.80	ปานกลาง
3. ด้านสังคม			
มหาวิทยาลัยของท่านมีการสอนเกี่ยวกับการเป็นผู้ประกอบการ	3.81	0.88	มาก
มหาวิทยาลัยของท่านช่วยพัฒนาทักษะ และความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการ	3.96	0.95	มาก
การศึกษาในมหาวิทยาลัยส่งเสริมให้ท่านพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในการเป็นผู้ประกอบการ	3.49	1.02	ปานกลาง
การเรียนรู้วิชาเกี่ยวกับการเป็นผู้ประกอบการมีส่วนช่วยในการทำธุรกิจ	3.87	1.00	มาก
การได้รับการสนับสนุนจากองค์กรเอกชน และภาครัฐเป็นสิ่งจำเป็นในการทำธุรกิจ	3.64	0.96	มาก
ท่านอยากประกอบอาชีพเป็นผู้ประกอบการตามคนที่ประสบความสำเร็จ	3.76	0.88	มาก
ครอบครัวเป็นให้การสนับสนุนท่าน ในการเป็นผู้ประกอบการ	3.77	0.90	มาก
เพื่อนสนิทเป็นให้การสนับสนุนท่าน ในการเป็นผู้ประกอบการ	3.89	0.94	มาก
โครงสร้างของสังคม เช่น ชุมชน หน่วยงาน องค์กร สถาบันศึกษา เป็นต้น ในประเทศปัจจุบันส่งเสริมต่อการทำธุรกิจ	3.64	0.97	มาก
ผู้ประกอบการได้รับการสนับสนุนจากระบบโครงสร้างพื้นฐานในประเทศ เช่น ถนน ไฟฟ้า เป็นต้น	3.52	0.81	มาก
ระดับรายได้ของผู้บริโภคในปัจจุบันส่งเสริมต่อการทำธุรกิจ	3.77	0.91	มาก
ระดับการศึกษาของผู้บริโภคในปัจจุบันส่งเสริมต่อการทำธุรกิจ	3.80	0.90	มาก
รวม	3.74	0.74	มาก
4. ด้านเทคโนโลยี			
การเข้าถึงเทคโนโลยีใหม่ๆ ช่วยให้การทำธุรกิจเกิดความสะดวก	3.60	1.00	มาก
เทคโนโลยีปัจจุบันเหมาะสมต่อการทำธุรกิจ เช่น แอป และโปรแกรมต่างๆ	3.32	0.89	ปานกลาง
เทคโนโลยีต่างๆ เช่น ระบบอัตโนมัติ และระบบคอมพิวเตอร์ช่วยในการประหยัดต้นทุนในการทำธุรกิจ	3.37	0.92	ปานกลาง
การนำเทคโนโลยีมาใช้ช่วยเปิดช่องทางการค้าของผู้ประกอบการ	3.79	1.00	มาก
อินเทอร์เน็ตทำให้ท่านสามารถติดต่อสื่อสารกับลูกค้าในการทำธุรกิจได้สะดวกสบายมากยิ่งขึ้น	3.50	1.00	มาก

ตารางที่ 1 ระดับความคิดเห็นต่อสภาพแวดล้อมภายนอกทางธุรกิจ (ต่อ)

สภาพแวดล้อมภายนอกทางธุรกิจ	χ	S.D.	ระดับความคิดเห็น
เทคโนโลยี หรืออินเทอร์เน็ต เช่น Social Network เป็นเครื่องมือในการหาความต้องการของลูกค้าย่างแท้จริง	3.58	0.98	มาก
การประกอบธุรกิจแบบไร้พรมแดนต้องมีการส่งเสริมจากระบบเทคโนโลยีต่างๆ	3.54	0.90	มาก
เทคโนโลยีสมัยใหม่ ส่งเสริมการทำธุรกิจ และการบริการให้ตรงกับความต้องการของลูกค้า เช่น การสื่อสาร การจัดเก็บข้อมูล และการพัฒนาบน Cloud การทำงานวิจัย และพัฒนาสินค้า เป็นต้น	3.52	0.90	มาก
รวม	3.53	0.78	มาก
5. ด้านกฎหมาย			
กฎหมายแรงงานส่งเสริมต่อการทำธุรกิจ	3.71	0.93	มาก
กฎหมายเรื่องการค้า-ส่งออกของสินค้าหรือบริการส่งเสริมต่อการทำธุรกิจ	3.88	0.99	มาก
การมีมาตรการควบคุมสินค้านำเข้าและส่งออกมีความสำคัญต่อการเป็นผู้ประกอบการ	3.52	0.99	มาก
การเข้าถึงการกู้ยืมเงินจากธนาคารนั้นส่งเสริมผู้ประกอบการ	3.75	0.93	มาก
กฎหมายของรัฐ เช่น กฎ และข้อบังคับส่งเสริมต่อการทำธุรกิจ	3.59	0.90	มาก
รวม	3.64	0.83	มาก
6. ด้านสิ่งแวดล้อม			
การตัดสินใจทำธุรกิจจำเป็นต้องมีบุคคลในครอบครัวคอยชี้แนะ	2.80	1.04	ปานกลาง
ทางครอบครัวของทำงานยินดีที่จะให้ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจให้กับท่านในการทำธุรกิจ	2.95	1.11	ปานกลาง
การทำธุรกิจที่ดีต้องไม่ทำลายสภาพแวดล้อม เช่น น้ำ อากาศ ป่าไม้ เป็นต้น	3.37	1.08	ปานกลาง
แหล่งทรัพยากรธรรมชาติที่มีในประเทศกัมพูชา ส่งเสริมต่อการทำธุรกิจ	3.08	1.16	ปานกลาง
ภูมิอากาศของประเทศกัมพูชา ส่งเสริมต่อการประกอบธุรกิจ	3.08	1.08	ปานกลาง
การทำธุรกิจในปัจจุบันจำเป็นต้องคำนึงถึงสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	4.01	0.92	มาก
รวม	3.21	0.74	ปานกลาง
เฉลี่ยรวม	3.53	0.49	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ระดับความคิดเห็นของนักศึกษาต่อสภาพแวดล้อมภายนอกทางธุรกิจในการเป็นผู้ประกอบการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อวิเคราะห์รายละเอียดเป็นรายด้าน พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 4 ด้าน โดยด้านสังคม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา ได้แก่

ด้านกฎหมาย ด้านการเมือง ด้านเทคโนโลยี และมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง 2 ด้าน คือ ด้านเศรษฐกิจ รองลงมา ด้านสิ่งแวดล้อม ตามลำดับ

2.1 ด้านการเมือง

ผลการศึกษาระดับความคิดเห็นของนักศึกษาต่อสภาพแวดล้อมภายนอกทางธุรกิจ

ด้านการเมืองในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า นโยบายภาษีมีความเหมาะสมต่อการทำธุรกิจ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ส่วนที่เห็นด้วยรองลงมา 3 ลำดับ คือ นโยบาย และกฎระเบียบของรัฐต่างๆ สนับสนุนการทำธุรกิจ กฎหมาย และกฎระเบียบรวมถึงนโยบายต่างๆ ของภาครัฐในปัจจุบันเอื้อต่อการทำธุรกิจ และการเปิดเขตการค้าเสรีอาเซียน ส่งเสริมต่อการทำธุรกิจ ตามลำดับ ส่วนที่เห็นด้วยน้อยที่สุด คือ เสถียรภาพของรัฐบาลปัจจุบันมีผลต่อการประกอบธุรกิจ

2.2 ด้านเศรษฐกิจ

ผลการศึกษาระดับความคิดเห็นของนักศึกษาต่อสภาพแวดล้อมภายนอกทางธุรกิจด้านเศรษฐกิจในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อัตราดอกเบี้ยสำหรับเงินกู้ มีความเหมาะสมต่อการประกอบธุรกิจ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ส่วนที่เห็นด้วยรองลงมา 3 ลำดับ คือ สภาพเศรษฐกิจปัจจุบันทำให้โอกาสที่จะเป็นผู้ประกอบการประสบความสำเร็จมากขึ้น อัตราดอกเบี้ยสำหรับเงินฝาก มีความเหมาะสมต่อการทำธุรกิจ และอัตราแลกเปลี่ยนส่งผลดีต่อการทำธุรกิจ ตามลำดับ ส่วนที่เห็นด้วยน้อยที่สุด คือ แรงงานในประเทศส่งเสริมการประกอบ

2.3 ด้านสังคม

ผลการศึกษาระดับความคิดเห็นของนักศึกษาต่อสภาพแวดล้อมภายนอกทางธุรกิจด้านสังคม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มหาวิทยาลัยของท่านช่วยพัฒนาทักษะ และความสามารถในการเป็น มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ส่วนที่เห็นด้วยรองลงมา 3 ลำดับ คือ เพื่อนสนิทเป็นให้การสนับสนุนท่าน ในการเป็นผู้ประกอบการ การเรียนวิชาเกี่ยวกับการเป็นผู้ประกอบการมีส่วนช่วยในการทำธุรกิจ และมหาวิทยาลัยของท่านมีการสอนเกี่ยวกับการเป็น

ผู้ประกอบการ ตามลำดับ ส่วนที่เห็นด้วยน้อยที่สุด คือ การศึกษาในมหาวิทยาลัยส่งเสริมให้ท่านพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในการเป็นผู้ประกอบการ

2.4 ด้านเทคโนโลยี

ผลการศึกษาระดับความคิดเห็นของนักศึกษาต่อสภาพแวดล้อมภายนอกทางธุรกิจด้านเทคโนโลยี มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า การนำเทคโนโลยีมาใช้ช่วยเปิดช่องทางการค้าของผู้ประกอบการ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ส่วนที่เห็นด้วยรองลงมา 3 ลำดับ คือ การเข้าถึงเทคโนโลยีใหม่ๆ ช่วยให้การทำธุรกิจเกิดความสะดวก เทคโนโลยี หรือ อินเทอร์เน็ต เช่น Social Network เป็นเครื่องมือในการหาความต้องการของลูกค้าอย่างแท้จริง และการประกอบธุรกิจแบบไร้พรมแดนต้องมีการส่งเสริมจากระบบเทคโนโลยีต่างๆ ตามลำดับ ส่วนที่เห็นด้วยน้อยที่สุด คือ เทคโนโลยีปัจจุบันเหมาะสมต่อการทำธุรกิจ เช่น แอป และโปรแกรมต่างๆ เป็นต้น

2.5 ด้านกฎหมาย

ผลการศึกษาระดับความคิดเห็นของนักศึกษาต่อสภาพแวดล้อมภายนอกทางธุรกิจด้านกฎหมาย มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า กฎหมายเรื่องการนำเข้า-ส่งออกของสินค้าหรือบริการส่งเสริมต่อการทำธุรกิจ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ส่วนที่เห็นด้วยรองลงมา 3 ลำดับ คือ การเข้าถึงการกู้ยืมเงินจากธนาคารนั้นส่งเสริมผู้ประกอบการ กฎหมายแรงงานส่งเสริมต่อการทำธุรกิจ และกฎหมายของรัฐ เช่น กฎ และข้อบังคับส่งเสริมต่อการทำธุรกิจ ตามลำดับ ส่วนที่เห็นด้วยน้อยที่สุด คือ การมีมาตรการควบคุมสินค้านำเข้าและส่งออกมีความสำคัญต่อการเป็นผู้ประกอบการ

2.6 ด้านสิ่งแวดล้อม

ผลการศึกษาระดับความคิดเห็นของนักศึกษาต่อสภาพแวดล้อมภายนอกทางธุรกิจด้านสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า การทำธุรกิจในปัจจุบันจำเป็นต้องคำนึงถึงสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ส่วนที่เห็นด้วยรองลงมา 3 ลำดับ คือ การทำธุรกิจที่ดีต้อง

ไม่ทำลายสภาพแวดล้อม เช่น น้ำ อากาศ ป่าไม้ เป็นต้น แหล่งทรัพยากรธรรมชาติที่มีในประเทศ กัมพูชา ส่งเสริมต่อการทำธุรกิจ และภูมิอากาศของประเทศกัมพูชา ส่งเสริมต่อการประกอบธุรกิจ ตามลำดับ ส่วนที่เห็นด้วยน้อยที่สุด คือ การตัดสินใจทำธุรกิจจำเป็นต้องมีบุคคลในครอบครัวคอยชี้แนะตามลำดับ

3. ความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการ

ตารางที่ 2 ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการ

ความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการ	x	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ท่านมีความตั้งใจที่จะสร้างธุรกิจใหม่ในอนาคต	3.67	0.98	มาก
2. ท่านมีความคิดในการเริ่มต้นทำธุรกิจอย่างจริงจัง	3.67	1.00	มาก
3. ท่านมีเป้าหมายทางอาชีพ คือ การเป็นผู้ประกอบการ	3.67	0.92	มาก
4. ท่านจะพยายามอย่างเต็มที่เพื่อเริ่มต้นและสร้างธุรกิจด้วยตนเอง	3.50	0.96	มาก
5. ท่านพร้อมที่จะทำทุกอย่าง เพื่อให้ได้เป็นผู้ประกอบการ	3.61	0.90	มาก
6. ท่านจะเริ่มทำธุรกิจภายในเวลา 5 ปี หลังจากการเรียนจบ	3.51	0.97	มาก
เฉลี่ยรวม	3.60	0.75	มาก

ตามตารางที่ 2 โดยภาพรวม ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และเมื่อวิเคราะห์รายละเอียดเป็นรายข้อ พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ท่านมีความคิดในการเริ่มต้นทำธุรกิจอย่างจริงจัง รองลงมา ได้แก่ ท่านมีความตั้งใจที่จะสร้างธุรกิจใหม่ในอนาคต ท่านมีเป้าหมายทางอาชีพ คือ การเป็นผู้ประกอบการ ท่านพร้อมที่จะทำทุกอย่าง เพื่อให้ได้เป็นผู้ประกอบการ ท่านจะเริ่มทำธุรกิจภายในเวลา 5 ปี หลังจากการเรียนจบ และท่านจะพยายามอย่างเต็มที่เพื่อเริ่มต้นและสร้างธุรกิจด้วยตนเองตามลำดับ

4. ระดับส่งผลของสภาพแวดล้อมภายนอกทางธุรกิจต่อความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา

การวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุคูณด้วยวิธีการ Enter โดยตัวแปรต้นทุกตัวเข้าระบบสมการพร้อมๆ กันในทีเดียว เพื่อตอบสมมติฐานการวิจัย สมมติฐานของการวิจัย คือ สภาพแวดล้อมภายนอกทางธุรกิจส่งผลเชิงบวกต่อความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษามหาวิทยาลัยบิวต์โบรท์ ในประเทศกัมพูชาอยู่ในระดับมาก แต่เมื่อวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกทางธุรกิจเป็นรายด้าน พบว่า มีแค่ 5 ด้านเท่านั้นที่ส่งผลต่อความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา ดังแสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ระดับการส่งผลของสภาพแวดล้อมภายนอกทางธุรกิจต่อความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการ

สภาพแวดล้อมภายนอกทางธุรกิจ	B	SE _B	x	t	p-value
ค่าคงที่	0.279	0.267		1.044	0.297
ด้านการเมือง	0.126	0.063	0.114	2.013	0.045*
ด้านเศรษฐกิจ	0.136	0.047	0.145	2.884	0.004*
ด้านสังคม	0.297	0.060	0.294	4.937	0.000*
ด้านเทคโนโลยี	0.154	0.072	0.161	2.128	0.034*
ด้านกฎหมาย	0.243	0.057	0.266	4.238	0.000*
ด้านสิ่งแวดล้อม	-0.046	0.044	-0.045	-1.038	0.300

R=0.783, R Square=0.641, Adjusted R Square=0.603, F=59.022, Sig.=0.000

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากผลวิเคราะห์ในตารางที่ 2 พบว่า สภาพแวดล้อมภายนอกทางธุรกิจในด้านการเมือง ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านเทคโนโลยี ด้านกฎหมาย และด้านสิ่งแวดล้อมมีความสัมพันธ์เชิงเหตุผลต่อการความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษามหาวิทยาลัยบิวต์ไบรท์ ในประเทศกัมพูชา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R)=0.783 หรือค่าสัมประสิทธิ์ความตั้งใจ (RSquare)=0.641 อธิบายการเปลี่ยนแปลงของความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการในภาพรวมได้ร้อยละ 64.10 เมื่อทดสอบความมีนัยสำคัญทางสถิติ พบว่า มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 5 ค่า โดยด้านสังคม ($\bar{X}=0.294$) มีอิทธิพลต่อความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาสูงสุด รองลงมา คือ ด้านกฎหมาย ($\bar{X}=0.266$) ด้านเทคโนโลยี ($\bar{X}=0.161$) ด้านเศรษฐกิจ ($\bar{X}=0.145$) และด้านการเมือง ($\bar{X}=0.114$) ตามลำดับ ส่วนด้านสิ่งแวดล้อม พบว่า ไม่มีนัยสำคัญ ($\bar{X}=-0.045$) นอกจากนี้ ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามกับชุดของตัวแปรพยากรณ์โดยใช้สถิติ

F ทดสอบ ซึ่งจากตาราง พบว่า มีนัยสำคัญทางสถิติ (Sig. < 0.05) หมายความว่า ตัวแปรตามสามารถพยากรณ์ด้วยชุดของตัวแปรพยากรณ์ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สรุปสมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานของงานวิจัยนี้ คือ สภาพแวดล้อมภายนอกทางธุรกิจส่งผลเชิงบวกต่อความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษามหาวิทยาลัยบิวต์ไบรท์ในระดับมาก ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ($a=0.279$, $R=0.783$, $Sig.=0.000$)

สรุปและอภิปรายผล

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกทางธุรกิจที่ส่งผลต่อความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษามหาวิทยาลัยบิวต์ไบรท์ในประเทศกัมพูชา โดยพบว่าความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมภายนอกทางธุรกิจในการเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และความคิดเห็นเกี่ยวกับความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการมีค่าเฉลี่ยอยู่ใน

ระดับมากเช่นกัน ผลการทดสอบระดับการส่งผลพบว่า สภาพแวดล้อมภายนอกทางธุรกิจส่งผลเชิงบวกต่อความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และได้นำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. สภาพแวดล้อมภายนอกทางธุรกิจในการเป็นผู้ประกอบการ

จากผลการศึกษา พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยบิวต์โบรท์ ในประเทศกัมพูชา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมภายนอกทางธุรกิจในการเป็นผู้ประกอบการในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยด้านสังคมมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา ได้แก่ ด้านกฎหมาย ด้านการเมือง ด้านเทคโนโลยี ด้านเศรษฐกิจ และด้านสิ่งแวดล้อม ตามลำดับ ทั้งนี้ในด้านสังคม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ อนงค์ รุ่งสุข (2559) พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล รัตนโกสินทร์ ในด้านสังคมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับจริยา กอสุขทวีคุณ (2561) การรับรู้ การสนับสนุน การช่วยเหลือ การให้กำลังใจหรือคำแนะนำจากครอบครัว คนรอบข้าง เพื่อนสนิท สถาบันการศึกษา โครงสร้างของสังคม และโครงสร้างพื้นฐานในประเทศ เป็นปัจจัยที่สำคัญต่อนักศึกษาในการเป็นผู้ประกอบการ เนื่องจากสังคม วัฒนธรรม คนใกล้ชิดเป็นตัวกำหนดความตั้งใจในการตัดสินใจเป็นผู้ประกอบการได้

อย่างไรก็ตาม ผลการศึกษา พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมภายนอกทางธุรกิจในด้านสิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ผลวิจัยนี้ ตรงกันข้ามกับงานวิจัยของ คาลิด และราห์เมน (Khalid & Rahman, 2019) ที่พบว่า ด้านสิ่งแวดล้อมของการดำเนินงานโครงการก่อสร้างของอิรักมีค่าเฉลี่ยอยู่ใน

ระดับมาก เนื่องมาจากผู้ปฏิบัติงานโครงการให้ความสำคัญและเห็นถึงผลกระทบของโครงการต่อสิ่งแวดล้อม เช่น ของเสีย ฝุ่น สภาพภูมิอากาศ สภาพอากาศ สถานที่ตั้ง สุขภาพ ความปลอดภัย มลพิษ และที่ไม่มีการควบคุม

2. ความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการ

นักศึกษามหาวิทยาลัยบิวต์โบรท์ ในประเทศกัมพูชา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ร็อกห์มาน และอาฮาเหม็ด (Rokhman & Ahamed, 2015) พบว่า นักศึกษาวิทยาลัยอิสลามในประเทศอินโดนีเซียมีความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกันกับงานวิจัยของ คมกริช นันทะโรจพงษ์, ภูธิป มีถาวรกุล และประสพชัย พสุนนท์ (2561) ระบุว่า นักศึกษาให้ความสำคัญกับความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการ โดยบุคคลที่จะเป็นผู้ประกอบการต้องมีความปรารถนาและความมุ่งมั่นตั้งใจที่จะประกอบอาชีพอิสระอย่างแท้จริง ก่อนที่จะเป็นผู้ประกอบการที่มีความเป็นเจ้านายตัวเอง ลงมือลงทุนทำธุรกิจอะไรก็ตามก็ย่อมต้องมีความตั้งใจก่อน

3. ระดับการส่งผลของสภาพแวดล้อมภายนอกทางธุรกิจต่อความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา

การศึกษาระดับการส่งผลของสภาพแวดล้อมภายนอกทางธุรกิจที่มีต่อความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา มหาวิทยาลัยบิวต์โบรท์ ในประเทศกัมพูชา พบว่า ตัวแปรที่มีระดับการส่งผลมากที่สุด คือ ด้านสังคม รองลงมา คือ ด้านกฎหมาย ด้านเทคโนโลยี ด้านเศรษฐกิจ และด้านการเมือง ตามลำดับ อยู่ในระดับมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อนำตัวแปรต้นทั้ง 5 ตัวแปรเข้าสู่สมการ

พยากรณ์แล้ว ก็จะได้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ พหุคูณ=0.783 ค่าสัมประสิทธิ์ความตั้งใจ=0.641 นั่นคือ สภาพแวดล้อมภายนอกทางธุรกิจสามารถ อธิบายการเปลี่ยนแปลงของความตั้งใจในการเป็น ผู้ประกอบการในภาพรวมได้ร้อยละ 64.10 ทั้งนี้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชาญชัย พรหมมี และ สิริมา นาคสาย (2563) ที่อธิบายว่า ความตั้งใจ เป็นผู้ประกอบการของนิสิตหลักสูตรที่มุ่งเน้น การเป็นผู้ประกอบการ ได้รับอิทธิพลจากสังคม กลุ่มอ้างอิง เช่น สังคมรอบข้าง ครอบครัว เพื่อน ญาติพี่น้อง ในขณะที่ สำคัญสุด สีหตุลานนท์ (2560) พบว่า สภาพแวดล้อมทางธุรกิจในด้าน กฎหมายอธิบายความผันแปรที่เกื้อหนุนต่อการ เป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์ของนักศึกษาคณะ วิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขต สารสนเทศเพชรบุรี ส่วนงานวิจัยของ จักรวาล วงศ์มณี (2561) พบว่า เทคโนโลยีส่งผลกระทบต่อธุรกิจนำเที่ยวไทยและแนวทางการปรับตัว ของธุรกิจนำเที่ยวในสภาวะการณ์เปลี่ยนแปลง ส่วนงานวิจัยของ สุชาดา บุญสนอง, ศิษฏ์วิชัย มั่นเศรษฐวิทย์, ชมพูนุท ศรีพงษ์ และอุมาพร เขิงเขาว (2558) พบว่า สภาพแวดล้อมทางด้าน เศรษฐกิจมีอิทธิพลทางบวกกับการเตรียมความพร้อมของผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวในจังหวัด สงขลาเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคม อาเซียน นอกจากนี้ งานวิจัยของ เตเชรรา, กาส์เซตเลโร, โรดริกส์ และกูเอร์รา (Teixeira, Casteleiro, Rodrigues & Guerra, 2018) พบว่า การสนับสนุนจากรัฐบาลและนโยบาย การเมืองมีอิทธิพลในเชิงบวกต่อความตั้งใจของ ผู้ประกอบการในประเทศในยุโรป แต่สภาพ แวดล้อมภายนอกทางธุรกิจในด้านสิ่งแวดล้อม พบว่า ไม่ส่งผลต่อความตั้งใจการเป็นผู้ประกอบการ ของนักศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ลากกี และอิบราฮิม (Lucky & Ibrahim, 2015) ที่พบว่า ด้านสิ่งแวดล้อมไม่มีอิทธิพลและความเกี่ยวข้อง

อย่างมีนัยสำคัญกับความตั้งใจของผู้ประกอบการ ของนักศึกษาชาวไนจีเรียใน มหาวิทยาลัย นอร์เทิร์นแห่งมาเลเซีย เนื่องจากการปฐมนิเทศ ผู้ประกอบการและทักษะการเป็นผู้ประกอบการ เป็นปัจจัยสำคัญที่จำเป็นในการตระหนักถึงความ ตั้งใจของผู้ประกอบการโดยนักศึกษาชาวไนจีเรีย ในมหาวิทยาลัยนั้น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลวิจัย ไปใช้

1.1 ครอบครัวควรให้คำติชมหรือให้กำลังใจแก่นักศึกษา ช่วยส่งเสริมการเริ่มต้นธุรกิจใหม่ ให้โอกาสในการลองทำสิ่งใหม่ๆ และรับฟังหรือ ชื่นชมกันอย่างแท้จริง

1.2 สถาบันการศึกษาควรพัฒนาและ ออกแบบหลักสูตรที่เตรียมความพร้อมให้กับ นักศึกษาในการเป็นผู้ประกอบการ ภายใต้ สภาพแวดล้อมที่ไม่แน่นอนสูง รวมถึงเพิ่มเติม ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการเป็นผู้ประกอบการ ของนักศึกษา

1.3 ภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการ เป็นผู้ประกอบการควรส่งเสริมและสนับสนุนด้าน แหล่งเงินทุน เพื่อรองรับให้ผู้ประกอบการรุ่นใหม่ เกิดความมั่นคงในระดับหนึ่งในช่วงระหว่าง การเริ่มต้นการประกอบธุรกิจ และควรทำความร่วมมือ อย่างเป็นมิตรกับธนาคารเอกชน เพื่อให้มีการจัดหา เงินทุนภายใต้เงื่อนไขที่เหมาะสมในการประกอบ ธุรกิจ

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

งานวิจัยนี้ ศึกษาเฉพาะนักศึกษามหา วิทยาลัยบิวต์ไบรท์ วิทยาเขตเสียมเรียบเท่านั้น ดังนั้น งานวิจัยในอนาคตควรขยายขอบเขตการ ศึกษาไปยังพื้นที่หรือวิทยาเขตอื่นๆ รวมทั้งขยาย

ขอบเขตตัวแปรอื่นๆ เช่น กลุ่มวัฒนธรรม และ
ชาติพันธุ์ เป็นต้น

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบคุณคุณอาจารย์ทุกท่านใน
หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต คณะวิทยาการ
จัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ โดยเฉพาะ

อาจารย์ที่ปรึกษาในการทำวิจัยในครั้งนี้ที่ให้คำ
แนะนำและข้อเสนอแนะที่ดีตลอดการดำเนินการ
วิจัย และขอขอบคุณคุณอาจารย์จากมหาวิทยาลัย
อิมบรท์ ในประเทศกัมพูชาที่ให้ความร่วมมือ
และอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล จนทำให้
งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

เอกสารอ้างอิง

- คมกริช นันทะโรจพงษ์, ภูริป มีถาวรกุล และประสพชัย พสุนนท์. (2561). พฤติกรรมการเป็นผู้ประกอบการ
ของวัยรุ่นไทย: อิทธิพลของการรับรู้ความสามารถตนเองและการรับรู้การสนับสนุนทาง
สังคมต่อความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการในบริบทวัฒนธรรมแบบรวมกลุ่ม. *วารสาร
บริหารธุรกิจศรีนครินทรวิโรฒ*, 9(2), 44-59.
- จริยา กอสุขทวีคุณ. (2561). การศึกษาแรงจูงใจและความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา
ระดับอุดมศึกษาในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์การจัดการมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- จักรวาล วงศ์มณี. (2561). สภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผลกระทบต่อธุรกิจนำเข้าเที่ยวไทยและแนวทางการ
ปรับตัวของธุรกิจนำเข้าเที่ยวในสภาวะการณ์ที่เปลี่ยนแปลง. *วารสารมนุษยศาสตร์และ
สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี*, 9(2), 66-78.
- ชาญชัย พรหมมี และสิริมา นาคศาย. (2563). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการของ
นิสิตหลักสูตรที่มุ่งเน้นการเป็นผู้ประกอบการ มหาวิทยาลัยพะเยา. *วารสารบริหารธุรกิจและ
สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง*, 3(3), 65-80.
- ณิชา ไพรัตน์, ระพีพรรณ พิริยะกุล และพภาพร ชันชนภา. (2560). การศึกษาตัวแปรส่งผ่านระหว่าง
สภาพแวดล้อมของการให้บริการกับความภักดีในการเป็นผู้บริจาคโลหิต. *วารสารเกษม
บัณฑิต*, 18(2), 14-30.
- ภัทรเวช ธาราเวชรักษ์ และทองแท่ง ทองลิ้ม. (2563). สภาวะแวดล้อมมหภาคของอุตสาหกรรม
อิเล็กทรอนิกส์ไทยภายใต้ยุทธศาสตร์การพัฒน่อุตสาหกรรมไทย 4.0. *วารสารวิทยาศาสตร์
และเทคโนโลยี*, 28(8), 1490-1500.
- สำคัญสุด สีหตุลานนท์. (2560). ปัจจัยแวดล้อมที่เกื้อหนุนต่อการเป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่ กรณี
ศึกษา นักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี.
วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, สาขาวิชาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย,
มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สุชาดา บุญสนอง, ศิษฏ์ธวัช มั่นเศรษฐวิทย์, ชมพูนุท ศรีพงษ์ และอุมาพร เชิงเชาว์. (2558). สภาพ
แวดล้อมทางการตลาดของธุรกิจนำเข้าเที่ยวในจังหวัดสงขลาเพื่อการเตรียมความพร้อมเข้าสู่
ประชาคมอาเซียน. *วารสารราชภัฏสุราษฎร์ธานี*, 2(2), 139-156.

- อนงค์ รุ่งสุข. (2559). ปัจจัยที่มีผลต่อความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์.
- อุไรวรรณ เลิศรัมย์. (2558). ปัจจัยที่มีผลต่อการได้มาของดวงตาที่ได้รับบริจาคเปรียบเทียบกับในช่วงก่อนและหลังการใช้นโยบายเชิงรุกของศูนย์ดวงตา สภากาชาดไทย. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสดมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการจัดการระบบสุขภาพ, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- Babatunde, B.O., & Adebisi, A.O. (2012). Strategic Environmental Scanning and Organization Performance in a Competitive Business Environment. *Economic Insights-Trends and Challenges*, 64(1), 24-34.
- Islam, F.R., Mamun, K., & Amanullah, M.T.O. (2017). *Smart Energy Grid Design for Island Countries: Challenges and Opportunities*, Springer.
- Khalid, L.S., & Rahman, I.A. (2019). *Measuring the Effect of the External Factors on Iraqi Construction Projects Performance USING PESTLE Technique*. The Mattingley Publishing Co., Inc., 2206-2213.
- Lucky, E.O.I., & Ibrahim, N.A. (2015). Environmental Factors and Entrepreneurial Intention among Nigerian Students in UUM. *Sains Humanika*, 5(2), 87-93.
- Ministry of Economy and Finance. (2020). *Draft Macro-economic and Public Finance Framework for 2020 Management Financial Statements*. Phnom Penh.
- Ministry of Education, Youth and Sport. (2012). *Policy on Human Resource in Education Sector*. Phnom Penh.
- Ministry of Labor and Vocational Training. (2020). *10 Types of Jobs in Cambodia Which are Often Difficult for Job Seekers*. Phnom Penh.
- Rastogi, N.I.T.A.N.K., & Trivedi, M.K. (2016). PESTLE Technique—a Tool to Identify External Risks in Construction Projects. *International Research Journal of Engineering and Technology (IRJET)*, 3(1), 384-388.
- Rodriguez, M., Peterson, R.M., & Krishnan, V. (2012). Social Media's Influence on Business-To-Business Sales Performance. *Journal of Personal Selling & Sales Management*, 32(3), 365-378.
- Rokhman, W., & Ahamed, F. (2015). The Role of Social and Psychological Factors on Entrepreneurial Intention among Islamic College Students in Indonesia. *Entrepreneurial Business and Economics Review*, 3(1), 30-42.
- Royal Academy of Cambodia. (2019). *Concepts of Micro-Enterprises, Small and Medium Enterprises in Cambodia*. Phnom Penh.
- Teixeira, S.J., Casteleiro, C.M.L., Rodrigues, R.G., & Guerra, M.D. (2018). Entrepreneurial Intentions and Entrepreneurship in European Countries. *International Journal of Innovation Science*, 10(1), 22-42.